

Ірина Грітченко

викладач кафедри практики іноземних мов

Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК СУЧАСНИЙ ЗАСІБ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВНЗ

Сьогодні все актуальнішою стає проблема застосування нових інформаційних технологій при підготовці фахівця у ВНЗ, адже їх впровадження в освіту обумовлене серйозними об'єктивними причинами. Вони здатні в кілька разів підвищити ефективність навчання, дозволяють засвоювати за одиницю часу більше навчальних понять, підвищують швидкість викладу матеріалу. За допомогою сучасних інформаційних технологій реалізується особистісно зорієнтований підхід у навчанні, забезпечується індивідуалізація та диференціація підготовки фахівця з урахуванням його здібностей та рівня підготовленості.

Сучасні інформаційні технології покликані забезпечити якісно новий рівень навчання, гуманізацію всієї освітньої системи в цілому. Гуманізація і демократизація припускають зміну педагогічної системи, створення і застосування нової педагогічної технології навчання, направленої, головним чином, на розвиток пізнавальної активності студентів, становлення їх як суб'єктів діяльності.

Інформаційні технології навчання можна використовувати у всіх освітніх дисциплінах. Проте, навчання іноземним мовам у ВНЗ є тим осередком, де ці технології зможуть принципово змінити і методи роботи, і, що найголовніше, її результати.

Без використання інформаційних технологій у навчальному процесі важко уявити сучасне заняття з іноземної мови, яке відрізняється своєю різноманітністю, ефективністю активізації пізнавальної діяльності студентів, можливістю в яскравій, цікавій формі познайомити з реаліями країни, мову

якої вони вивчають, перевірити свої вміння та навички в інтерактивній діяльності [3].

Аналіз наукової літератури свідчить про те, що проблема застосування інформаційних технологій в освіті розглядається з позиції пошуку дидактичних умов їх впровадження у навчальний процес підготовки фахівця (І. Альохіна, М. Когут та ін.); підвищення ефективності процесу навчання і науково-педагогічних досліджень із застосуванням електронно-комунікативних засобів (І. Богданова, Г. Чусавітіна та ін.); активізація творчої діяльності студентів (А. Вербицький, І. Захарова, О. Смолянкінова та ін.); використання комп'ютера як засобу навчання (В. Аверіна, Е. Полат, М. Бухаркіна, М. Моїсеєва та ін.).

Використання комп'ютерної технології навчання у викладанні іноземних мов розглянуте в працях Е. Азімова, С. Канатової, М. Сергєєвої, Н. Синегубова та ін. Багато дослідників відзначають, що нові інформаційні технології навчання виступають могутнім методичним і дидактичним засобом підвищення якості навчального процесу у ВНЗ.

Разом з тим, недостатньо дослідженою залишається проблема використання інформаційних технологій в якості засобу навчання при вивченні іноземних мов у ВНЗ, про що йтиме мова у даній статті.

Існуючі сьогодні засоби інформаційних технологій дозволяють виводити інформацію у вигляді тексту, звуку та відеозображення. При навчанні аудіювання, кожен студент має можливість чути іноземну мову в оригіналі, при навчанні говорінню – вимовляти фрази іноземною мовою у мікрофон, при навчанні граматиці – виконувати граматичні вправи. Розроблені різноманітні навчально-методичні комплекси, які можна використовувати у різних навчальних ситуаціях, якщо чітко розуміти методику їх використання у навчальному процесі.

Застосування комп'ютера як інструменту для роботи з інформацією дуже різноманітне і багатоаспектне. Він може за декілька секунд проглянути електронну бібліотеку і знайти необхідну інформацію. При використанні

комп'ютера вербальну комунікативну діяльність слід розглядати в трьох аспектах. По-перше, як вільне спілкування студентів у режимі реального часу за допомогою використання електронної пошти й інформаційних мереж. По-друге, як інтерактивну діалогову взаємодію студента з комп'ютером, при якій переслідуються реальні цілі комунікації. По-третє, як спілкування студентів у процесі роботи з комп'ютерними навчальними програмами, що виступають стимулом для комунікації і засобом відтворення умов ситуації спілкування [1].

Проте, існуючі сьогодні у продажу комп'ютерні навчальні програми з іноземних мов не завжди відповідають основним дидактичним вимогам. Вони призначені, в основному, для індивідуальних занять, самостійного вивчення іноземних мов. Тому необхідна адаптація таких програм до освітнього процесу підготовки студентів із відповідних модулів цього курсу у ВНЗ. При вивченні, наприклад німецької мови, широко використовуються такі комп'ютерні програми як Professor Higgins, Triple Play Plus, Deutsch für Kinder, Deutsch Gold, Euro Talk, Deutsch Platinum, Talk to me. Практично до кожного розділу навчальної програми можна підібрати матеріал однієї з названих програм і використовувати її фрагмент на занятті як допоміжний засіб при вивченні нового лексичного чи граматичного матеріалу, відпрацюванні вимови, навчанні діалогічного мовлення, читання та письма, тестуванні навчальних досягнень студентів тощо. Різноманітний змістовний матеріал міститься на CD Deutsch Gold, який можна використовувати при вивченні майже всіх тем навчальних посібників з німецької мови «Deutsch für Techniker», «Deutsch für Mathematiker». Так, наприклад, при вивченні теми «Deutschland», можна використати матеріал з країнознавства – географічне положення Німеччини, її історія, пам'ятки Берліна, вірші, вправи на аудіювання тощо.

Велику допомогу при навчанні фонетиці, формуванню артикуляції, ритміко-інтонаційних вимовних навичок, підвищення мотивації студентів до вивчення англійської мови надає програма «Професор Хігінс. Англійський

без акценту», а також ряд інших мультимедійних підручників. Звуки, слова, словосполучення сприймаються студентами на слух і за допомогою зору. Вони мають можливість спостерігати на екрані комп'ютера за артикуляцією і сприймати на слух правильну інтонацію. При цьому через достатньо високі імітативні здібності студентів, у їхній пам'яті відображаються правильні зразки.

Засоби сучасних інформаційних технологій дозволяють поліпшити контроль за пізнавальною діяльністю студентів, забезпечуючи при цьому гнучкість управління навчальним процесом. Роль викладача тут не менш важлива. Він підбирає комп'ютерні програми до заняття, дидактичний матеріал та індивідуальні завдання, допомагає студентам у процесі роботи, оцінює їхні знання і розвиток. Застосування комп'ютерної техніки дозволяє здійснити обґрунтований вибір якнайкращого варіанту навчання[5].

Таким чином, використання інформаційних технологій при вивченні іноземної мови є необхідною умовою ефективної реалізації освітньої програми підготовки майбутнього фахівця у ВНЗ, адаптації його до соціуму.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аверина Н.В. Информационные технологии в образовании / Н.В. Аверина. – М.: ПО АКЕСТ, 2005. – 243 с.
2. Захарова И.Г. Информационные технологии в образовании: Учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений / И.Г. Захарова. – М., Издательский центр «Академия», 2003. – 192 с.
3. Сергеева М.Э. Новые информационные технологии в обучении английскому языку / М. Э Сергеева // Педагог. – 2005. – № 2. – С. 162-166.
4. Синегубова Н.М. Информационные технологии на уроках английского языка / Н.М. Синегубова // Школа. – 2006. – № 2. – С. 43-44.
5. Полат Е.С. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования / Е.С. Полат, М.Ю Бухаркина, М.В. Моисеева. – М.: Academia, 2001. – 271 с